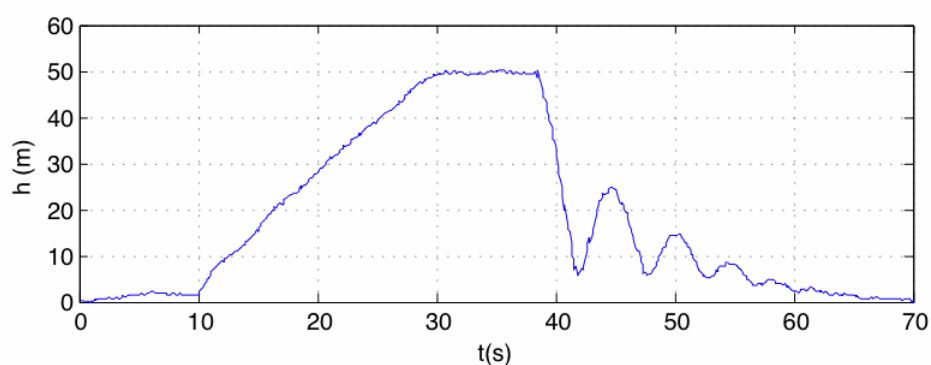
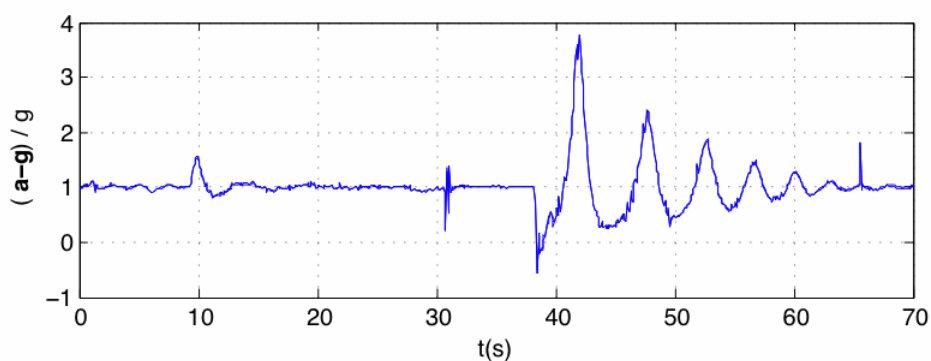

Efterbehandlingsark 1

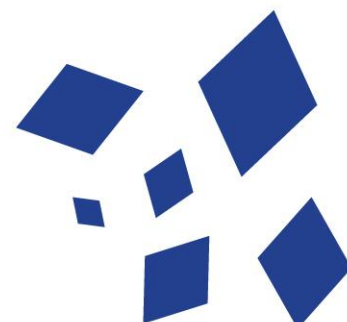
Det gyldne Tårn

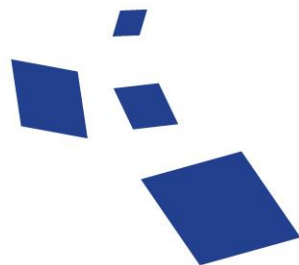
Nedenfor er vist to grafer for bevægelsen i Det gyldne Tårn. Den øverste graf viser, hvor mange gange du vejer mere eller mindre end din normale vægt. Den nederste graf viser højden.

<http://physics.gu.se/LISEBERG/tivoli/>, April 2010

Ann-Marie Pendrill

Efterbehandlingsark 1 Det gyldne Tårn

Opgaver til grafen over højde og tid.

1. Hvor lang tid tager opstigningen?

---

2. Hvor lang tid sidder man oppe og venter på faldet?

---

3. Hvor langt falder man?

---

4. Hvor lang tid tager faldet?

---

5. Hvor mange fjedrende hop udfører "vognen"?

---

6. Hvor højt ryger man op, første gang man bremses?

---

7. Energi oppe – er det potentiel eller kinetisk energi?

---

8. Med hvilken fart foregår opstigningen?

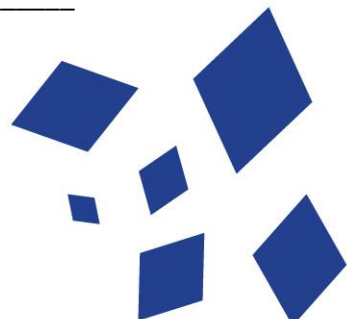
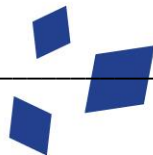
9. Vurder, hvor stor den potentielle energi er i toppen af tårnet, når vognen vejer 900 kg og formlen for potentiel energi er $E_{pot} = \text{masse} \cdot 9,82 \text{ N/kg} \cdot \text{højden}$, og når energi måles i Joule = $J = \text{N} \cdot \text{m}$.

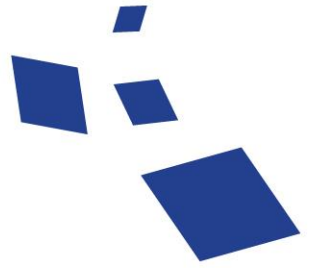
---

10. Vurder, hvor stor effekt motoren skal levere for at trække vognen fyldt med passagerer

(der er plads til 12 passagerer) op til toppen af tårnet, når effekt = $\frac{\text{energi}}{\text{tid}}$ og effekt måles i W.

Efterbehandlingsark 1 Det gyldne Tårn

11. Hvor mange kWh skal der leveres for at trække vognen fyldt med passagerer op til toppen, når $1 \text{ kWh} = 3600 \text{ kJ}$?

Øverste graf. Vægtfortolkning af y-aksen.

1-tallet på y-aksen svarer til, at man vejer det man plejer.

2-tallet svarer til, at man vejer det dobbelte.

0 svarer til, at man er vægtløs.

Opgaver til grafen over vægt og tid.

12. Når opturen starter, er der en tak op på grafen (ved ca. 10 sekunder). Hvorfor?

---

13. Når toppen er nået, er der takker på grafen (ved ca. 31 sekunder). Hvorfor?

---

14. Er der nogen steder på turen hvor man er vægtløs?

---

15. Hvis du sad på en badevægt, hvor meget ville den så vise første gang du når bunden?

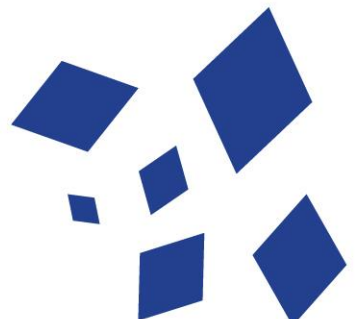

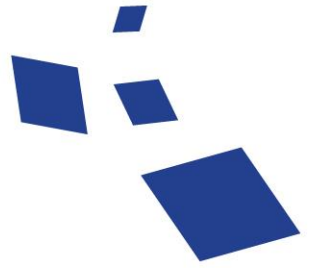
16. Hvis du sad på en badevægt, hvor meget ville den så vise når du når toppen, efter du har været nede første gang – dvs. efter ca. 44 sekunder?

---

17. Hvis presset i stropperne, lige i starten af det første fald, kunne omregnes til kg via en badevægt, hvor meget ville vægten så vise?

Efterbehandlingsark 1 Det gyldne Tårn

Øverste graf. Accelerations-fortolkning af y-aksen.

1-tallet på y-aksen svarer til, at man ikke er accelereret.

2-tallet på y-aksen svarer til, at man kan mærke sædet presse op, mens man er i opadgående bevægelse, eller sædet presse op, mens man er i nedadgående bevægelse med $9,82 \text{ m/s}^2$

0 svarer til, at man er accelereret, som var man i frit fald, dvs $9,82 \text{ m/s}^2$

-1-tallet på y-aksen svarer til, at man er accelereret nedad med den dobbelte acceleration af det frie fald, dvs. $2 \cdot 9,82 \text{ m/s}^2$.

18. Når faldet starter trækkes vognen nedad. Hvilken acceleration opnår vognen?
